

L'aula d'acollida

Proposta didàctica per millorar el
funcionament de l'aula d'acollida de
l'Institut Fort Pius

Màster de Formació del Professorat, especialitat en Llengua i
Literatura catalanes

Curs 2019/2020

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Neus Barceló Ramon

Tutor: Emili Boix

Dimarts 16 de juny de 2020

Resum

Català

Els alumnes nouvinguts són una realitat innegable a les escoles de Catalunya i és per això que s'ha de tenir un sistema adequat per acollir-los. La Generalitat de Catalunya va posar en marxa les aules d'acollida, que són un recurs que ha de permetre una atenció emocional i curricular personalitzada i un aprenentatge intensiu de la llengua catalana. Sembla un bon recurs, però, funcionen realment les aules d'acollida?

A partir de l'observació i la intervenció en les pràctiques del Màster de formació del professorat es va poder observar que l'aula d'acollida de l'institut Fort Pius no era tan productiva com hauria de ser, i per aquest motiu en aquest treball es planteja una manera diferent de treballar. Actualment els alumnes treballen els dossiers *Comencem* de la Generalitat i el que es presenta a continuació és una seqüència didàctica competencial adaptada a partir de la seqüència didàctica de l'aula ordinària.

Paraules clau: aula d'acollida, seqüència didàctica, enfocament competencial.

Anglès

Newly arrived students are an undeniable reality in the schools of Catalonia and we must therefore have a proper system to receive them. The Autonomous Government of Catalonia initiated the 'welcome classrooms' (*aules d'acollida* in Catalan), which are a resource that should offer a personalized emotional and educational care and a Catalan intensive learning. It seems a good resource, but do the 'welcome classrooms' actually work?

From the observation and intervention during the Master's internship, we noticed that the 'welcome classroom' in the Fort Pius High School was not as productive as it should be, and that is the reason why in this dissertation we present a different way of working with the students. The students are currently working on the *Comencem* dossiers, which are given by the Autonomous Government of Catalonia, and what is presented below is a competence-based didactic sequence adapted from the ordinary classroom didactic sequence.

Key words: 'welcome classroom', didactic sequence, competence-based didactic sequence.

Índex

1. Introducció	1
2. Justificació	2
3. Objectius.....	3
4. Context	4
4.1. Descripció general del centre	4
4.2. Programes d'innovació	4
4.3. Atenció a la diversitat.....	5
5. Marc teòric.....	6
5.1. La situació sociolingüística a Catalunya.....	6
5.1.1. El fet migratori	6
5.1.2. Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018	8
5.2. L'aula d'acollida	10
6. Proposta didàctica	12
6.1. Introducció a la proposta didàctica.....	12
6.2. Justificació de la seqüència didàctica	12
6.3. Objectius i competències	14
6.4. Explicació detallada de les sessions	15
6.5. Esquema de la seqüència didàctica.....	26
7. Reflexions finals.....	32
8. Referències bibliogràfiques.....	33
9. Annexos	36

9.1.	Seqüència didàctica per a l'aula ordinària.....	36
9.2.	Esquema de la SD per a l'aula ordinària.....	45

1. Introducció

Aquest Treball de Final de Màster sorgeix a partir de les assignatures *Pràctiques I* i *Pràctiques II* del Màster de Formació del Professorat, en l'especialitat de Llengua i Literatura catalanes. Aquestes pràctiques es van dur a terme a un centre públic, concretament a l'Institut Fort Pius, el qual està situat al barri del Fort Pienc, al districte de l'Eixample de Barcelona.

Durant les primeres pràctiques vam fer un període d'observació de tres setmanes. L'objectiu era veure el funcionament de l'assignatura de llengua i literatura catalanes i planificar una intervenció que duríem a terme al segon període de pràctiques. Aquesta segona tongada de pràctiques havia de durar sis setmanes però a causa de les mesures excepcionals per contenir la COVID-19 es va veure reduït a tres.

En aquest treball s'inclou una justificació del tema escollit, juntament amb els objectius principals. A més, s'incorpora un marc teòric en què s'exposa la situació sociolingüística de Catalunya i s'analitzen algunes dades rellevants per a l'ensenyament de català a estrangers. En aquest marc teòric també s'inclou una breu introducció a l'aula d'acollida perquè els lectors puguin ubicar la intervenció docent que es planteja. Aquesta proposta d'intervenció didàctica està enfocada especialment a l'Institut Fort Pius, ja que es planteja com una proposta de millora de la dinàmica que s'utilitza actualment. Finalment, trobem una valoració final de tota l'experiència, juntament amb una reflexió sobre la possibilitat real d'implementar la metodologia proposada.

2. Justificació

Les motivacions per dur a terme aquest Treball de Final de Màster neixen a partir de l'observació d'unes quantes sessions de l'aula d'acollida a l'Institut Fort Pius i de la intervenció en una d'elles. Durant el primer període de pràctiques vam assistir a algunes sessions i vam intervenir en una. En aquesta sessió només hi havia dos alumnes i la seva actitud era positiva, però aquesta no és la situació habitual. Hi havia franges horàries en què s'arribaven a ajuntar quinze alumnes amb nivells molt diversos, i això dificultava molt el seu aprenentatge.

Durant l'observació i la intervenció a l'aula d'acollida vam veure que l'aprenentatge no era significatiu, ja que no es connectava amb els coneixements previs de l'alumnat i els continguts no tenien ni una significació lògica ni psicològica. El paper dels alumnes en aquell espai era fer els dossiers *Comencem* que facilita la Generalitat i quan n'acabaven un, començaven el següent. No tenien una interacció propera amb el docent ni s'havia creat un bon clima de treball; els nens i nenes estaven allà i el seu contacte amb el català era mínim.

Considerem que el fet de no treballar d'una manera constructivista amb aquest tipus d'alumnat dificulta molt el seu progrés, ja que fer dossiers i aprendre el vocabulari de la casa, per exemple, no farà ni que aprenguin a comunicar-se ni que s'integrin a l'institut. A més, pensem que l'enfocament hauria de ser competencial i comunicatiu, ja que és el que després es trobaran a l'aula ordinària, i si el que aprenen a l'aula d'acollida no ho poden aplicar a l'aula ordinària els costarà més adaptar-se.

En conclusió, volem plantejar una manera de treballar diferent, més actualitzada i que vagi de la mà de la mentalitat i l'enfocament pedagògic de l'institut. És per això que proposarem una seqüència didàctica competencial, en què la competència oral sigui un punt indispensable del treball a l'aula.

3. Objectius

Tenint en compte tot el que s'ha exposat al treball fins ara, l'objectiu principal és dissenyar una seqüència didàctica competencial i enfocada a la competència oral per poder millorar les habilitats comunicatives de l'alumnat de l'aula d'acollida de l'Institut Fort Pius. A més, també volem presentar activitats més dinàmiques i engrescadores que les que fan actualment per intentar motivar més l'alumnat i per afavorir l'aprenentatge significatiu. Finalment, el que es pretén és que els alumnes de l'aula d'acollida tinguin la planificació d'una seqüència didàctica que es correspongui amb la seqüència que s'estigui fent a l'aula ordinària per poder anar a classe a qualsevol de les dues aules i poder seguir el fil.

Tot el que es plantegi en aquest treball haurà de quedar en una proposta i una hipòtesi, ja que per la manca de temps i les circumstàncies actuals de la COVID-19 no es podrà implementar a l'aula. Malgrat això, es deixa una seqüència sencera preparada perquè serveixi com a mostra per si es decidís implementar a l'aula d'acollida de l'Institut Fort Pius.

4. Context

4.1. Descripció general del centre

A la Programació General Anual 2019-2020, l'Institut Fort Pius afirma que:

El Fort Pius és un institut públic que depèn del Consorci d'Educació de Barcelona. Imparteix Educació Secundària Obligatòria en tres línies d'ESO i dues línies de Batxillerat. L'institut Fort Pius està situat a la dreta de l'Eixample de la ciutat de Barcelona, al carrer Ausiàs March. L'alumnat prové majoritàriament del barri del Fort Pienc amb un perfil sociocultural mitjà. El nombre total d'alumnes és força estable, en aquest curs són 357 alumnes de l'ESO i 122 de Batxillerat. La tipologia de l'alumnat és diversa i majoritàriament prové de les escoles adscrites. La majoria són catalanoparlants, i un 15% són nascuts fora de Catalunya. A més, tenim un baix percentatge de nousvinguts.

Tot i que la llengua vehicular de l'institut és el català, la realitat dins les aules és molt diferent. En general, l'alumnat parla català amb el professor de llengua catalana però a l'hora de comunicar-se entre ells la llengua que predomina és el castellà. És veritat, però, que aquesta tònica canvia a primer i a segon de batxillerat, on la llengua vehicular dels alumnes sí que és majoritàriament el català, tant entre ells com amb el professorat. Cal destacar que a l'institut també se senten altres llengües, com ara el xinès. Hi ha una gran quantitat d'alumnes xinesos i, tot i que alguns parlen bé el català i el castellà, entre ells sempre parlen en xinès.

El fet que hi hagi una gran quantitat d'alumnat nousvingut d'Amèrica llatina fa que sigui difícil que el català s'instauri com a llengua vehicular a l'ESO. Quan arriben al centre, s'ajunten amb els altres alumnes d'Amèrica llatina i com que entre ells s'entenen en castellà, no aconsegueixen tenir un entorn a on el català sigui la llengua vehicular. Això és difícil de canviar perquè arriba alumnat nou durant tot el curs i, al final, s'ajunten amb la gent que saben que els pot entendre i amb qui segurament es sentiran còmodes.

4.2. Programes d'innovació

L'institut es va adherir al Programa d'innovació Eines pel Canvi i, com a resultat d'això, van decidir començar a treballar per projectes (TxP). Van anar implementant aquesta metodologia a poc a poc i, a dia d'avui, es treballa per projectes a 1r, 2n i 3r d'ESO.

A 1r d'ESO es treballa per projectes en quatre grups heterogenis un total de 6 hores a la setmana. Aquestes sis hores provenen de les següents matèries: Català, Castellà, Anglès, Tecnologia, Biologia i Socials. A 2n d'ESO es treballa per projectes 4 hores a la setmana, que provenen de Castellà, Anglès, Física i Química i Socials i a 3r d'ESO es fan també 4 hores a la setmana, les quals s'extreuen de Català, Matemàtiques, Biologia i Socials. Per tant, en aquest institut les hores que es dediquen a treballar per projectes s'extreuen de les hores ordinàries de les assignatures implicades.

Un altre programa al qual l'institut està adscrit és a Xarxes per al canvi. En aquest programa es vol ajudar els centres a avançar cap a un propòsit competencial i cap a unes pràctiques d'aprenentatge actualitzades. L'institut, d'acord amb la normativa, avalua l'alumnat de forma competencial i procura inculcar aquest tipus d'avaluació als alumnes durant tot el curs.

4.3. Atenció a la diversitat

L'institut procura que tots els grups siguin heterogenis i que en tots ells hi hagi alumnes nouvinguts i alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE). Per atendre la diversitat s'ha creat a 2n d'ESO una optativa de suport a l'estudi i a 2n i 3r d'ESO un suport lingüístic de català i de castellà. A 4t d'ESO hi ha un suport específic de matemàtiques. Paral·lelament a això, l'institut té una aula SIEI (Suport Intensiu Escolarització Inclusiva), on hi ha una gran diversitat d'alumnes que passen unes hores determinades en aquesta aula i unes altres a l'aula ordinària.

Una altra mesura que té l'institut per atendre la diversitat, en aquest cas l'alumnat nouvingut, és l'aula d'acollida. Com hem comentat anteriorment, aquest recurs d'atenció a la diversitat és l'eix principal d'aquest treball, i això ve causat per la voluntat de voler millorar la dinàmica de treball a l'aula d'acollida.

5. Marc teòric

5.1. La situació sociolingüística a Catalunya

5.1.1. El fet migratori

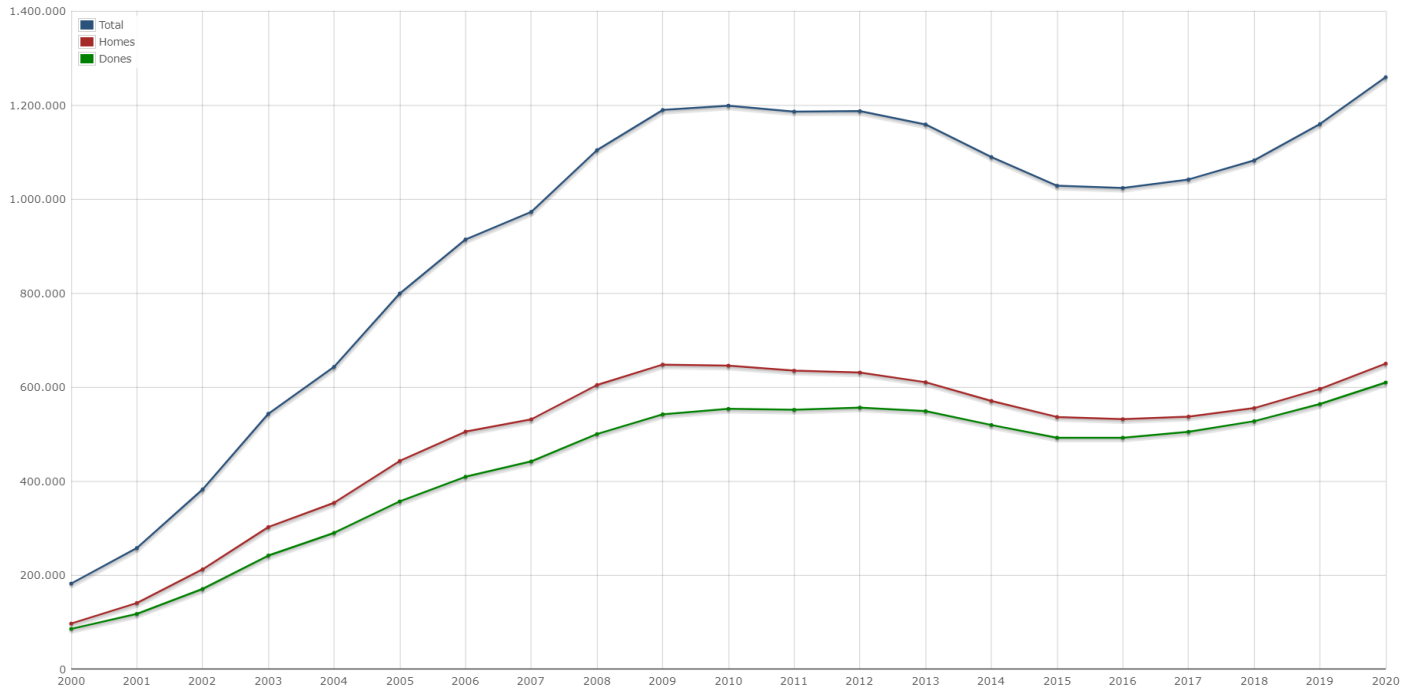
Aquest apartat recull de manera breu la història de la migració a Catalunya. A més, també s'hi inclou un petit perfil de la gent immigrant per poder emmarcar la realitat sociolingüística que viu la llengua catalana i la població de Catalunya, més concretament, de Barcelona.

Al segle XX es van començar a esdevenir onades migratòries de diferents característiques. Durant les primeres dècades del segle XX, amb l'inici de la industrialització, hi va haver fortes migracions internes perquè molta població de les zones rurals catalanes va migrar a les parts urbanes per treballar a les fàbriques. A partir de la segona meitat del segle XX, un cop la guerra civil i la postguerra havien passat, hi va haver grans migracions per part dels habitants d'altres comunitats de l'Estat espanyol, com ara Andalusia, Galícia, País Basc, entre d'altres, les quals es van assentar en zones on hi havia demanda de treballadors, com en els barris de les grans ciutats catalanes (Barcelona i cinturons) o en zones industrials o tèxtils de l'interior.

Ja dins el segle XXI, l'any 2001, es registra una primera onada migratòria molt important de població estrangera, en què es registra un creixement interanual d'aquesta població d'un 48,5 % (Idescat). Entre els anys 2001 i 2008, Catalunya registra un dels creixements més alts de la seva història, el qual està compost, principalment, per immigració estrangera. L'any 2008, el número de residents estrangers supera, per primer cop en la història, el milió d'habitants. Més endavant, l'any 2013, la població estrangera ocupa un 17,5 % de la població total de Catalunya.

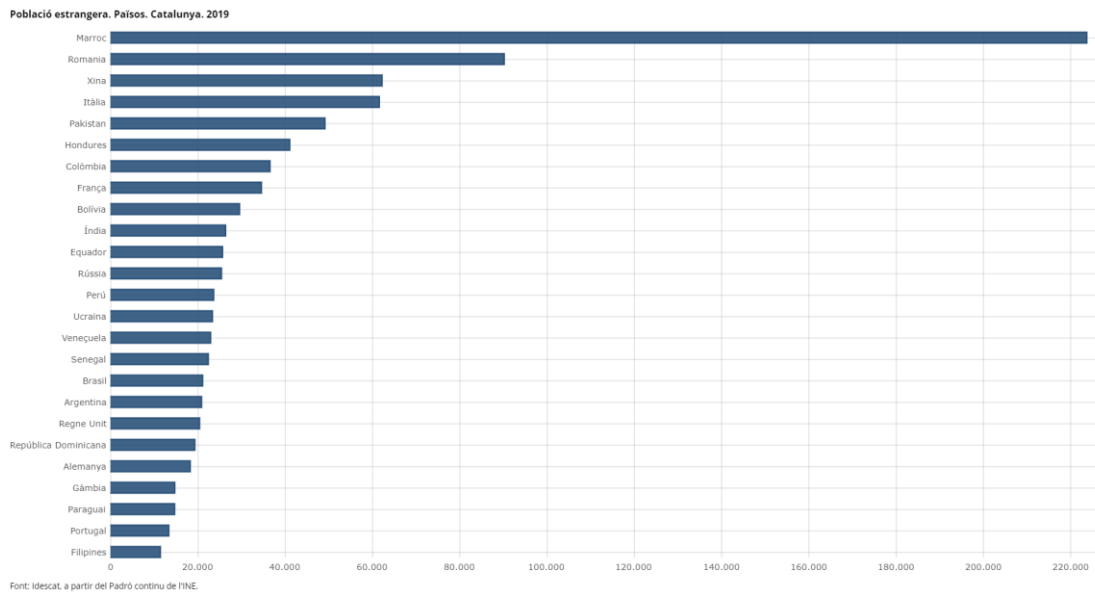
Després d'aquest punt àlgid, però, cal destacar que amb la crisi molts estrangers van optar per tornar als seus països, ja que la situació allà havia millorat i a Catalunya havia empitjorat. Això es veu reflectit a les dades de l'any 2016, en què es pot observar que la població estrangera representa el 13,6 % de la població total que resideix a Catalunya, amb un total de 1.023.398 persones immigrants. A partir d'aquest descens, la població estrangera a Catalunya torna a incrementar fins arribar a ser 1.259.013 persones actualment (un 16,2 % de la població total de Catalunya), la xifra més alta registrada des de l'any 2000.

Població estrangera. Per sexe. Catalunya. 2000-2020

Font: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE.

Durant l'any 2019, la procedència d'aquests immigrants estrangers va ser molt diversa, però hi ha alguns països que van destacar per sobre d'altres. Com veurem a la gràfica que s'adjunta a continuació, els immigrants marroquins són els més habituals, amb un total de 223.626 habitants, que suposen un 19,29 % de la població estrangera total de Catalunya. La segona nacionalitat més notable és la romanesa, amb un total de 90.874 persones, les quals representen un 8,88 % dels immigrants. A aquestes dues nacionalitats les segueixen la xinesa, la italiana i la pakistanesa. Una dada sorprenent és que les persones italianes ocupin el quart lloc en la població estrangera. Això es deu al fet que moltes persones d'Amèrica central i d'Amèrica del sud tenen la doble nacionalitat i entren a Espanya amb la identificació italiana, ja que, al ser un país de la Unió Europea, és més fàcil que els deixin entrar.

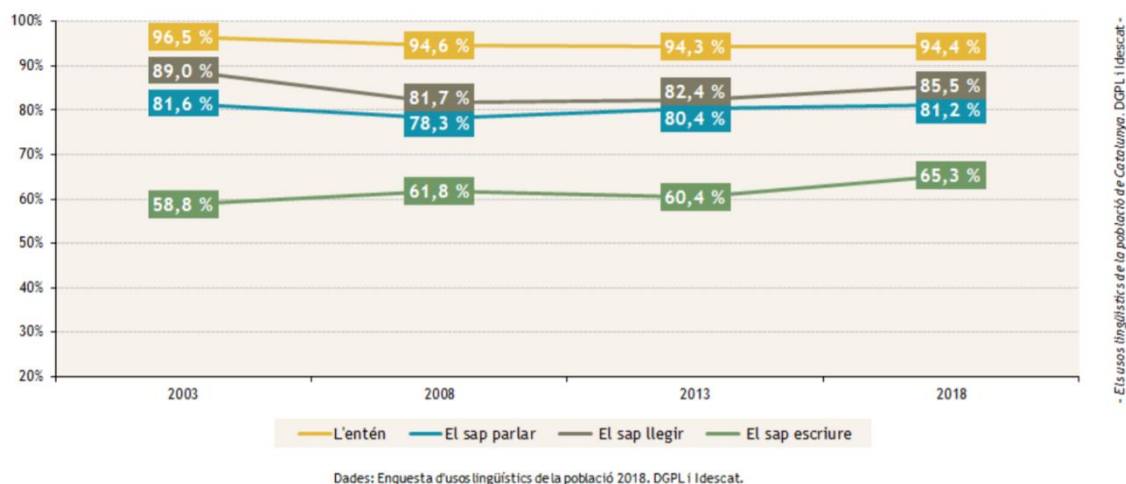
5.1.2. Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018

Tots els canvis demogràfics que s'han analitzat anteriorment han suposat moltes conseqüències socials a Catalunya. Una d'aquestes conseqüències ha sigut l'ús de la llengua catalana. Per poder veure com ha afectat tota aquesta immigració a la llengua catalana, a continuació s'analitza l'Enquesta d'usos lingüístics de la població (EULP) que es va realitzar l'any 2018. Aquesta enquesta tracta molts temes però aquí ens centrarem en la població estrangera, ja que és la que ens interessa analitzar perquè és la que ens trobarem a l'aula d'acollida.

El Departament de Cultura, per mitjà de la Direcció General de Política Lingüística, juntament amb l'Institut d'Estadística de Catalunya van ser els encarregats de dur a terme l'EULP 2018, la qual és l'enquesta més actual fins aleshores. Els resultats es basen en les respostes de 8.780 participants, amb un error de l'1,03 % i un interval de confiança del 95,5 %. Les persones participants són majors de 15 anys que resideixen a Catalunya i la recollida d'informació va ser multicanal (Internet, telèfon i presencial).

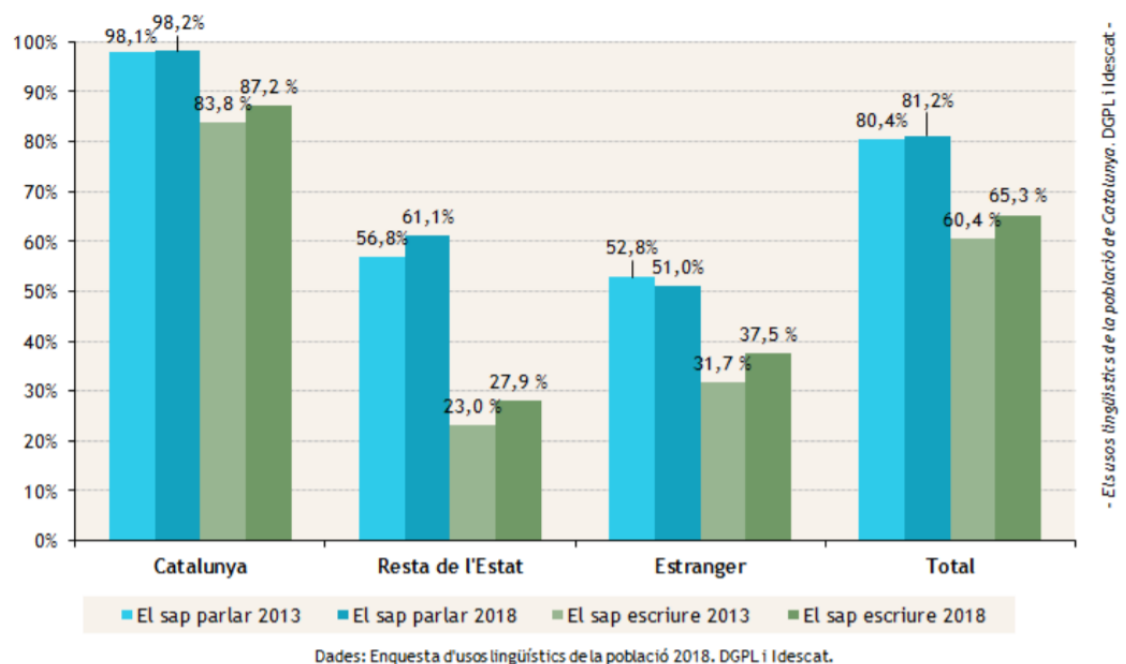
Entre l'any 2003 i l'any 2008, hi va haver un creixement de 491.332 persones de població nadiua, un decreixement de més de 352.186 persones nascudes a la resta de l'Estat i un creixement de 756.773 persones procedents de la resta del món. L'any 2003 la població nascuda a l'estranger representava un 9,3% sobre el conjunt de la població, mentre que el 2018 representava un 18,2 % de la població. Els anys 2003, 2008 i 2013 també es va fer l'EULP, i a la gràfica que s'adjunta a continuació es pot veure una comparativa de la situació del català a Catalunya el 2003, 2008, 2013 i 2018.

Coneixements de català. 2003-2018

Aquesta gràfica és general, de totes les persones que viuen a Catalunya, però observem què succeeix quan ens centrem en la procedència de la població:

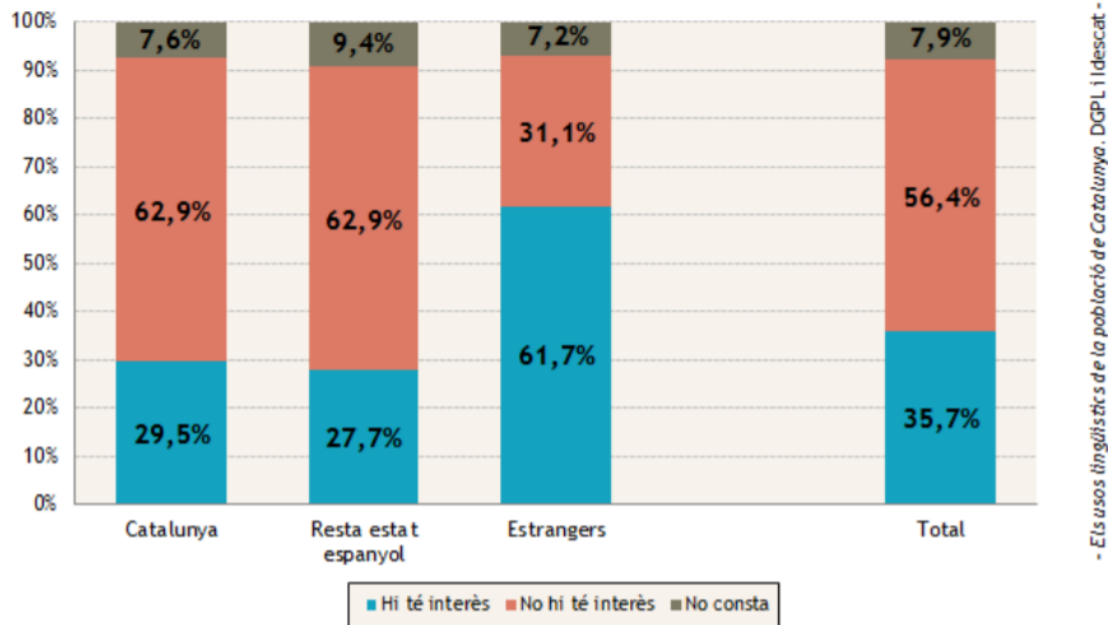
Coneixements de català segons el lloc de naixement. 2013-2018

Ens agradaria destacar el paper que té la població estrangera per poder fer del català una llengua pròspera i duradora. Com hem pogut anar analitzant en aquest apartat, hi ha molta població immigrant i és important que aquesta població vegi que el català és necessari per poder integrar-se a la societat catalana. Com es pot observar a la gràfica anterior, més de la meitat dels estrangers el saben parlar, i és feina de la nostra societat ajudar i convèncer a l'altra meitat que falta. A més, a l'EULP 2018 hi ha unes

dades que ens agradaria destacar en referència a l'interès que tenen els habitants de Catalunya per aprendre el català.

Interès a aprendre català o millorar-ne els coneixements segons el lloc de naixement. 2018

Dades: Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018. DGPL i Idescat.

Com demostra la gràfica, la població estrangera és la que més interès té per aprendre català. Un 61,7 % en té, i això suposa que hi ha 797.500 persones estrangeres que volen aprendre català o millorar-ne els coneixements que ja tenen. Per contra, cal destacar el poc interès que té la gent que procedeix d'altres llocs d'Espanya, ja que només un 27,7 % d'aquesta població vol aprendre català. Tot i que això és un aspecte negatiu per a Catalunya, creiem que s'ha de destacar l'interès de la població estrangera per sobre del desinterès de la població de la resta d'Espanya. L'alt percentatge de persones estrangeres que volen aprendre català és una dada molt positiva perquè això demostra que aquesta llengua té certa importància per a la gent que ve a viure aquí. Aquesta realitat és clau a l'hora de treballar el català a les aules d'acollida, ja que pot ser una manera de motivar l'alumnat i demostrar-los que el català és una llengua que els pot obrir moltes portes.

5.2. L'aula d'acollida

El Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, al *Pla per a la llengua i la cohesió social* (2009), defineix l'aula d'acollida d'aquesta manera:

L'aula d'acollida és un recurs, una estratègia organitzativa i metodològica per atendre l'alumnat nouvingut quan arriba al sistema educatiu a Catalunya. Té una doble finalitat: en primer lloc que l'alumne/a se senti ben atès i valorat en els aspectes emocionals i, en segon lloc, que disposi de les eines bàsiques per iniciar, al més aviat possible i en les millors condicions, el seu procés d'ensenyament-aprenentatge en el sistema educatiu a Catalunya.

Tot i que un centre decideixi adoptar aquesta mesura i incloure una aula d'acollida, hem de tenir en compte que "l'aula ordinària és l'espai de referència d'aquest alumnat, mentre que l'aula d'acollida vol garantir l'acollida emocional i accelerar l'aprenentatge de la llengua vehicular de l'ensenyament" (Departament d'Educació, 2009, p.7). Per tant, la finalitat d'aquesta mesura d'atenció a la diversitat no és la de segregar l'alumnat nouvingut, sinó facilitar la seva integració al centre i és un recurs perquè els alumnes aprenguin el català, que és la llengua vehicular dels centres educatius a Catalunya. En definitiva, com indica el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, al *Pla per a la llengua i la cohesió social* (2009):

El procés d'integració de l'alumnat nouvingut al centre recau tant en el grup classe de referència com en l'aula d'acollida. L'alumne/a ha d'assistir amb el seu grup classe a les àrees que requereixen menys competència lingüística, com ara educació física, visual i plàstica o aquelles àrees on s'utilitzin de manera sistemàtica les TIC. D'aquesta manera es garanteixen espais comuns de socialització des del primer moment d'incorporació de l'alumnat nouvingut als centres.

6. Proposta didàctica

6.1. Introducció a la proposta didàctica

En aquest treball es proposa una seqüència didàctica per a l'aula d'acollida de l'Institut Fort Pius i, per tant, ens adaptem a la manera de treballar de l'institut. Això suposa que l'alumnat que va a l'aula d'acollida no hi va totes les hores de llengua catalana, sinó que de tres hores a la setmana que tenen de llengua catalana, potser hi van una o dues, depenent del nivell i de quant faci que han arribat.

Es planteja, per tant, una seqüència didàctica adaptada a la programació del departament de llengua catalana. Com que el professor de llengua catalana que s'encarrega de quart d'ESO no té una programació anual, el que es proposa és una adaptació de la seqüència didàctica que vam dissenyar per als alumnes de 4t d'ESO durant les segones pràctiques (vegeu *Annex 9.1.* i *Annex 9.2.*). En aquesta seqüència es treballa la poesia i per evitar caure en un exercici poc original i engrescar l'alumnat, es dissenya una seqüència didàctica en què es treballa la poesia però des d'una visió més contemporània i no tan clàssica.

Ens agradaria remarcar, també, que la nostra intenció és oferir una manera diferent de treballar i aquesta seqüència didàctica n'és un exemple. Nosaltres la plantejem per als alumnes de 4t d'ESO però considerem que l'aula d'acollida hauria d'estar coordinada amb tots els cursos d'ESO i tenir totes les seqüències didàctiques de tot el curs adaptades al nivell de l'aula d'acollida. D'aquesta manera, els alumnes podrien treballar per grups d'edat a l'aula d'acollida i després ampliar els coneixements a l'aula ordinària.

6.2. Justificació de la seqüència didàctica

El primer que ens agradaria destacar és que aquesta seqüència didàctica està pensada per poder facilitar la integració de l'alumnat nouvingut a l'aula ordinària. Com hem vist anteriorment, l'objectiu de l'aula d'acollida és oferir un espai on l'alumnat nouvingut aprengui el català per poder-se integrar a l'institut. Considerem que perquè això sigui així, es necessita una coordinació absoluta entre el departament de llengua catalana i el tutor d'aula d'acollida, ja que el fet de treballar de maneres tan diferents fa que la integració de l'alumnat es vegi reduïda. Si a l'aula d'acollida només es treballa a partir dels dossiers de *Comencem* i no es potencia l'oralitat, és impossible que

l'alumnat vegi la relació entre aquesta manera de treballar i la metodologia de l'aula ordinària.

Abans d'entrar en detalls de la seqüenciació de les activitats, ens agradaria explicar que aquesta seqüència didàctica està pensada per fer-la cap a finals del segon trimestre. Això suposa que l'alumnat d'aula d'acollida, si porta des de principi de curs al centre, ja té un bagatge i ja està familiaritzat a treballar per seqüències didàctiques coordinades amb el departament de català. Això és rellevant perquè hi ha coneixements que en aquesta seqüència didàctica es donen per suposats i és perquè ja s'han treballat anteriorment.

La seqüència didàctica que es presenta a continuació s'ajusta a la línia de treball del departament de llengua catalana. El tema que ha escollit enguany el departament és la violència de gènere i, per tant, el títol de la nostra seqüència és *Amor lliure de masclisme* i el fil conductor és la desigualtat de gènere. Tots els textos model que facilitarem a l'alumnat són escrits per dones de l'època contemporània i, d'aquesta manera, oferim a l'alumnat la possibilitat de conèixer autores contemporànies que no entren dins de la poesia canònica que s'estudia a l'ESO.

Els textos model que s'utilitzen per treballar a l'aula ordinària són *Kom, Mare Nostra* i *Los hòmens*, de la Dolors Miquel; *Com un llir clos que s'obre* i *Poesia*, de la Blanca Llum Vidal; i *La nostra rebel·lió*, de Carmelina Sánchez-Cutillas. Hem escollit aquests poemes per diferents motius. El primer és perquè respecten el fil conductor de la seqüència didàctica i aporten una visió feminista i, en segon lloc, hi apareixen els continguts lingüístics que volem treballar. A l'aula d'acollida no treballarem tots aquests textos, però sí alguns. El que farem serà adaptar-los amb un vocabulari més senzill i amb un guiatge molt més exhaustiu per poder-los entendre. Tot i que els adaptem, sempre farem una primera lectura del text original perquè els alumnes puguin conèixer l'escrit per l'autora, encara que a les seves fitxes hi hagi els textos adaptats.

El producte final de la seqüència didàctica per a l'aula ordinària és una composició lírica, la qual pot ser un poema o una cançó, i una reflexió argumentativa en què es justifiquin les decisions que s'han pres a l'hora d'escriure el seu producte final. A més a més, la composició lírica s'haurà d'enregistrar en vídeo per després reproduir-la a l'aula i coavaluar-la. Pel que fa al vídeo, la consigna és molt oberta, ja que l'objectiu és que tots els alumnes se sentin còmodes a l'hora de crear i uns límits massa rígids coartarien la capacitat creativa. És per això que la forma no està definida ni la manera d'enregistrar tampoc; el vídeo final pot ser des d'un recital d'un poema fins a un

videoclip o un vídeo enregistrat amb filtres d'Instagram. El que realment importa és que hi hagi divisió per versos i que el ritme sigui coherent.

En canvi, el producte final de l'aula d'acollida varia una mica i es simplifica. Els alumnes també hauran d'enregistrar una composició lírica però, en comptes de demanar-los que la creïn i l'argumentin, se'ls facilitaran quatre textos model dels quals n'hauran d'escollir un i l'hauran de recitar i enregistrar. Per donar-los opcions i la mateixa llibertat que tenen els alumnes de l'aula ordinària, els textos models que se'ls oferiran seran de diferents gèneres (cançons i poemes, principalment). La manera d'enregistrar-ho serà igual de lliure que a l'aula ordinària però no hauran de crear un text des de zero.

Els quatre textos possibles per fer el vídeo són: la cançó *Nòmada*, del grup Adala, el poema *Mare nostra* de la Dolors Miquel, la cançó *Domini màgic*, de Pupil·les i el poema *La nostra rebel·lió* de Carmelina Sánchez-Cutillas. Finalment, l'alumnat de l'aula d'acollida també farà la coavaluació dels vídeos dels seus companys, però això sí que es farà en horari d'aula d'acollida, ja que considerem que no tindria gaire sentit que avaluessin els vídeos dels companys de l'aula ordinària si tenim en compte que les rúbriques i els indicadors d'avaluació són diferents.

6.3. Objectius i competències

Objectius

Els principals objectius d'aquesta seqüència didàctica són els següents:

1. Enregistrar un vídeo en què es reciti, de la manera que es consideri oportuna, un dels quatre textos model facilitats.
2. Pronunciar correctament la essa sorda i la essa sonora, juntament amb la resta de fonemes treballats a l'aula.

Competències bàsiques d'àmbit lingüístic

A continuació es detallen les competències bàsiques que es treballaran en aquesta seqüència didàctica:

- Comprensió lectora:
 - o **Competència 2.** Reconèixer els gèneres de text, l'estructura i el seu format, i interpretar-ne els trets lèxics i morfosintàctics per comprendre'l.
- Comunicació oral:

- **Competència 8.** Produir textos orals de tipologia diversa amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística, emprant-hi els elements prosòdics i no verbals pertinents.
- **Competència 9.** Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs.
- Dimensió literària:
 - **Competència 10.** Llegir obres i conèixer els autors i les autores i els períodes més significatius de la literatura catalana, la castellana i la universal.
 - **Competència 11.** Expressar, oralment o per escrit, opinions raonades sobre obres literàries, tot identificant gèneres, i interpretant i valorant els recursos literaris dels textos.
- Actitudinal i plurilingüe:
 - **Actitud 2.** Implicar-se activament i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.

Cal tenir en compte que el nivell d'aprofundiment d'aquestes competències a l'aula d'acollida pot ser menor que a l'aula ordinària a causa del nivell de l'alumnat, però volem remarcar que totes les activitats que es plantegen en aquesta seqüència didàctica tenen la intenció de ser competencials. Cal destacar, també, que no es treballen les competències d'expressió escrita que es treballen a l'aula ordinària perquè, com hem comentat anteriorment, es prioritza la competència oral.

6.4. Explicació detallada de les sessions

En aquest apartat s'exposarà detalladament la programació de les sessions, juntament amb tot el material necessari.

Sessió 1 | Introducció

1. Explicació de la SD
 - a. Producte final.
 - i. En aquesta sessió s'explica als alumnes que el producte final d'aquesta seqüència didàctica és la recitació d'un poema o d'una cançó i que l'hauran d'enregistrar.
 - ii. El producte final es farà per parelles o en grups de tres, depenent de quants alumnes hi hagi a l'aula d'acollida.

- iii. El que es valorarà serà la pronúncia, el ritme i l'originalitat del vídeo.
2. Pactar la rúbrica d'avaluació
 - a. Es repartirà una plantilla d'una rúbrica a l'alumnat i entre tots l'anirem omplint amb els criteris que acordem.
 - b. Es pactarà també la rúbrica de coavaluació del vídeo.
 3. Referents
 - a. Es pregunta a l'alumnat quins grups de música coneixen que tinguin un missatge feminista i que lluitin per la desigualtat de gènere, independentment de l'idioma en què cantin.
 - b. Es tindran en compte els seus gustos musicals per poder posar-los d'exemple durant les sessions (a banda dels textos escollits pels professors).
 - c. Visualització de la cançó *Nòmada*, d'Adala, que parla de les diferents maneres d'estimar i debat a l'aula.

Materials per a la sessió 1

Rúbrica d'avaluació

Aquesta rúbrica és la que es repartirà als alumnes per poder acordar entre tots quins són els criteris que s'hauran de tenir en compte a l'hora d'avaluar les seves composicions. La raó per la qual s'entrega sense cap criteri d'avaluació és perquè volem fomentar que els alumnes reflexionin i anotin tot allò que ells creuen que es poden exigir i que poden fer de forma correcta. Considerem que si el professorat preestableix aquests criteris, limita la capacitat creativa de l'alumnat i els fa seguir un camí predeterminat.

	Novell 1	Avançat 2	Expert 3

PUNTUACIÓ TOTAL			

Durant el pacte de la rúbrica d'avaluació, es guiarà molt l'alumnat i se l'ajudarà molt per veure què és realment important a l'hora d'enregistrar una composició i recitar-la. Entenem que potser no tots els alumnes estan familiaritzats amb aquest tipus de treball i considerem indispensable el fet de guiar-los però sense imposar-los cap criteri.

Sessió 2 | Introducció a les figures retòriques

En aquesta sessió a l'aula ordinària es treballen les figures retòriques. Hem decidit que a l'aula d'acollida també ho farem però amb una adaptació dels textos model. A més, farem un treball molt més exhaustiu de comprensió del lèxic, ja que hi ha mots que poden ser difícils d'entendre. Per treballar el vocabulari, com l'alumnat ja ha practicat la flexió verbal, farem un exercici de morfologia verbal dels verbs.

La manera de treballar les figures retòriques a l'aula ordinària es fa a partir de la deducció, és a dir, tenen la taula buida i entre tots fem les definicions i diem de quina figura retòrica estem parlant. Aquí, en canvi, hem optat per facilitar els noms de les figures retòriques i les seves definicions però de manera desordenada i amb alguna pista per a l'alumnat. Creiem que construir una definició seria massa complicat i potser un exercici una mica més mecànic pot ajudar a que interioritzin millor els continguts.

1. Poemes *Kom* de la Dolors Miquel i *La nostra rebel·lió* de Carmelina Sánchez-Cutillas per treballar l'**anàfora**, la **metàfora** i la **comparació**.
 - a. Contextualització de les autores.
 - b. Lectura del poema en veu alta amb el suport visual de la fitxa.
 - c. Resolem els dubtes de vocabulari amb la fitxa de treball. Fan l'exercici per parelles amb la monitorització de la professora.
 - d. Entre tots, parlem sobre el significat dels poemes.
 - e. Treball de la figura retòrica de l'anàfora, la metàfora i la comparació a partir dels exemples.
 - f. Per concloure, visualització del vídeo de Mambes, en què versionen el poema *La nostra rebel·lió*, de Carmelina Sánchez-Cutillas.

Materials per a la sessió 2

Fitxa de treball

KOM

Com més **m'allunyo** de mi,
més **sé** qui soc.
Com més m'allunyo, més em **perdo**
més em **recupero**.
Com més lluny **marxo**
més endins em **trobo**.
Com més **m'oblido** de mi,
més em **recordo** i em **tinc**.
Com més **trencó** els límits imaginaris,
més espai **tinc**, més possibilitats **veig**.
Com més em **moro**
més em **visc** i més em **neixo**.
Com menys em tinc,
més em **posseeixo**.

Dolors Miquel

La nostra rebel·lió

Treure la pols **sembla** monòton
i el drap —amunt i avall— és groc,
com tot el cansament que ens
supera.
Treure la pols —diuen algunes—
és **esborrar** el pas del temps
que **cau** sobre totes les coses
i es **trenca** a poc a poc.

Treure la pols cada matí
és la pedra que portem
a sobre, i ens **fa** molt mal.
I jo per **consolar-me**,
només per consolar-me, **penso**
que també podria ser el gran
motiu de la nostra rebel·lió.

Carmelina Sánchez-Cutillas

Vocabulari

Recordes que vam veure que *cantàvem* ve del verb *cantar*? O que *ploro* ve del verb *plorar*? Genial! Ara anem a veure de quins verbs provenen els mots que tens marcats en **groc** als dos poemes. Si hi ha algun verb que no entens, busca el significat i apunta-te'l.

Recorda!

Hi ha verbs que són reflexius i necessiten un pronom, com ara *dutxar-se* → jo **em** dutxo, tu **et** dutxes i *vestir-se* → nosaltres **ens** vestim, ella **es** vesteix).

KOM	La nostra rebel·lió

Figures retòriques

Relaciona les figures retòriques d'aquesta taula amb les seves definicions i exemples.

Et deixem algunes idees que et serviran per resoldre l'exercici

	FIGURA	DEFINICIÓ	EXEMPLE
1	Comparació	Substitució d'un objecte real per un objecte imaginari.	<p>"Torcar la pols cada matí és la <u>pedra</u> que portem a sobre."</p> <p> Creus que parla d'una pedra de forma literal?</p>
2	Metàfora	Repetició de la mateixa paraula o grup de paraules al començament de determinats versos o estrofes per reforçar el sentit i aportar simetria.	<p>"<u>Com més</u> m'allunyo de mi, més sé qui soc. <u>Com més</u> m'allunyo, més em perdo més em recupero. <u>Com més</u> lluny marxo més endins em trobo. <u>Com més</u> m'oblido de mi, més em recordo i em tinc."</p> <p> No et crida l'atenció la manera de començar cada vers?</p>
3	Anàfora	Establiment d'una relació de semblança entre dos objectes.	<p>"<u>El drap</u> —amunt i avall— és groc, <u>com</u> tot el cansament que ens supera."</p> <p> Fixa't en el <i>com</i> i sabràs quina figura retòrica és.</p>

Mambes, 'La nostra rebel·lió'

<https://www.youtube.com/watch?v=l4kl0O1X0Cg>

Sessió 3 | Comparació Dolors Miquel i Bad Bunny

Els dos materials escollits per aquesta sessió són el poema *Mare nostra* de la Dolors Miquel i la cançó *Yo perreo sola* del Bad Bunny. Aquest últim material s'ha escollit perquè és un cantant que els alumnes tenen molt present en el seu dia a dia i hem considerat oportú proporcionar-los aquesta cançó per intentar motivar-los i interpel·lar-los des d'una perspectiva més propera a la seva realitat. A l'aula ordinària, en aquesta sessió, es treballa molt la intencionalitat i el to dels autors de les composicions perquè, com ells n'han de crear una, és important que entenguin que depenent del to i de la intencionalitat el missatge que es transmet és un o un altre. Com que els alumnes d'aula d'acollida no han de crear cap composició, sinó que simplement n'han de recitar

una, en aquesta sessió treballarem el ritme i les emocions. Treballarem aquests dos elements perquè puguin plasmar-los al seu vídeo.

1. Visualització del videoclip de la cançó *Yo perreo sola* del Bad Bunny.
2. Visualització del vídeo de la Dolors Miquel recitant el seu poema *Mare nostra*.
3. Contextualització dels dos materials proporcionats. Primer de tot analitzem el vocabulari del poema de la Dolors Miquel, ja que aquest material no l'hem adaptat perquè hem considerat que es perdria la seva essència i el seu paral·lelisme amb el *Pare nostre*. Després, parlem sobre els sentiments que transmeten i analitzem el ritme.
4. Activitats dels sentiments amb el grup classe:

Durant aquestes activitats orals es remarcarà molt la importància dels sentiments a l'hora d'interpretar les composicions que escullin enregistrar. Són activitats perquè l'alumnat agafi consciència de les emocions i sigui capaç d'interpretar-les.

- Activitat 1:
 - o Fem pluja d'idees dels sentiments i els apuntem a la pissarra. Amb alguns d'aquests sentiments, entre tots, ens inventarem una història amb veu alta.
 - o La dinàmica és la següent: escollim entre tots un sentiment i cada alumne ha de dir una frase per anar construint entre tots una història que concordi amb aquest sentiment.
- Activitat 2:
 - o Per fer aquesta activitat es necessita un dau amb un sentiment diferent escrit a cada cara.
 - o Cada alumne surt a davant de la classe i tira el dau, i amb el sentiment que li surti ha d'explicar un moment de la seva vida en què es va sentir d'aquesta manera. Per exemple: si surt tristesa, has d'explicar una situació en particular en què et vas sentir trist.

Materials per a la sessió 3

Fitxa de treball

Yo Perreo Sola

Que ningún baboso se le pegue (no)
La disco se prende cuando ella llegue
A los hombres los tiene de hobby
Una malcriada como Nairobi

Y tú la ve' bebiendo de la botella
Los nene' y las nena' quieren con ella
Tiene má' de veinte, me enseñó la cédula
Ey, del amor es una incrédula
Ella está soltera antes que se pusiera de moda (ey)
No cree en amor desde Amorfoda (no)
El DJ la pone y se las sabe todas
Se trepa en la mesa y que se jodan (uh)
En el perreo no se quita (no)
Fuma y se pone bellaquita
Te llama si te necesita
Pero por ahora está solita

Bad Bunny

Mare nostra

*Mare meva, que no ni sé on ets,
de qui només en tinc el nom...*

Mare nostra que esteu en el zel
sigui santificat el vostre cony
l'epidural, la llevadora,
vingui a nosaltres el vostre crit
el vostre amor, la vostra força.
Faci's la vostra voluntat al nostre úter
sobre la terra.
El nostre dia de cada dia doneu-nos avui.
I no permeteu que els fills de puta
avortin l'amor, facin la guerra,
ans deslliureu-nos d'ells
pels segles dels segles,
Vagina.
Anem...

Dolors Miquel

Sessió 4 | Treball de l'al·literació

En aquesta sessió treballarem l'al·literació com a figura retòrica però ens centrarem més en la pronúncia de la essa sorda i la essa sonora. L'esquema d'aquests sons fonètics que facilitem a l'alumnat és bàsic i no conté totes les excepcions ni tots els casos en què s'utilitza cada grafia, ja que l'objectiu no és que aprenguin tots els seus usos, sinó que tinguin unes nocions bàsiques per poder pronunciar correctament.

1. Lectura del poema *Poesia*, de Blanca Llum Vidal. A partir d'aquest poema, comentem les particularitats de la essa sorda i la essa sonora.
2. Un cop tenim l'al·literació introduïda i explicada, passem a analitzar la diferència fonètica entre la essa sorda i la essa sonora. Ho fem a partir de la

taula que tenen a la fitxa i després practiquem els dos sons. Per poder fer això, utilitzarem el recurs *Pronunciem*, del Departament d'Educació. Només farem les activitats que tinguin a veure amb els sons de la essa.

3. Treballen en grup la fitxa i, un cop la tenen acabada, la comentem tots junts.
4. Pràctica oral conjunta de la essa sorda i la essa sonora.

Materials per a la sessió 4

Fitxa de treball

POESIA - Blanca Llum Vidal

Ets matussera, sapastra, destralera!
Cosa fina, rebonica, ballarina!
M'agrades s així, elegant,
bruta de fang.

	FIGURA	DEFINICIÓ	EXEMPLE
4	Al·literació	Repetició d'uns mateixos sons al llarg d'uns versos.	"Ets matu <u>s</u> sera, <u>s</u> apa <u>s</u> tra, de <u>s</u> tralera! Cosa fina, rebonica, ballarina!"

La essa sorda i la essa sonora

La essa sorda	La essa sonora
<p>El so de la <u>essa sorda</u> es pot representar amb la grafia S, SS, C, Ç i SC.</p> <p>Per representar aquest so escriurem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - S a principi i a final de paraula i entre consonant i vocal → <i>sopar, dansa, arròs</i>. - SS entre vocals → <i>pissarra, passió, passadís</i>. - C davant de les vocals <i>e, i</i> → <i>cinturó, ceba</i>. - Ç davant de les vocals <i>a, o, u</i> → <i>calçat, forçada</i>. - SC entre vocals → <i>ascensor, piscina</i>. 	<p>El so de la <u>essa sonora</u> es pot representar amb les grafies S i Z.</p> <p>Per representar aquest mot escriurem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Z a principi de paraula i després d'una consonant → <i>zebra, zoològic, colze, dotze</i>. - S entre vocals la majoria dels casos → <i>pobresa, tristesa</i>.

1. Fixa't bé en l'entonació, les pauses i la pronunciació de les 's' del poema de Blanca Llum Vidal. Mirant el quadre de la essa sorda i sonora, de què creus que depèn?

2. Com creus que es pronuncien les següents frases? Posa una X si creus que és sorda, i una O si creus que és sonora.
 - a. “sigui santificat el vostre cony”
 - b. “El nostre dia de cada dia doneu-nos avui”
 - c. “salvatge obrir-se de la flor”
 - d. “Sempre s’estima igual però diferent, em deies”
 - e. “Com un llir clos i que s’obre”
 - f. “més atrevida, més de tres claus.”
 - g. “com tot el cansament que ens vessa.”
 - h. “és esborrar el pas del temps.”

Sessió 5 | La metàfora i la comparació

En aquesta sessió hem adaptat a la varietat central el poema *Los hòmens*, de Dolors Miquel, perquè en aquest moment del curs prioritzem que els alumnes treballin la varietat de la ciutat en què viuen.

1. Recuperem i repassem les definicions de metàfora i comparació de la sessió 2.
2. Analtzem i comentem els poemes *Los hòmens*, de Dolors Miquel, i *Com un llir clos que s’obre*, de Blanca Llum Vidal. Tenen marcat en blau les metàfores i en groc les comparacions perquè puguin identificar-les més fàcilment.
3. Per grups, completen la fitxa de treball i després la comentem tots junts.
4. Visualització del poema *Pistes*, de Mireia Calafell, a través de *Poesia dibuixada* (<https://www.youtube.com/watch?v=Dz8Hs1V8BS4>).
5. Pluja d’idees sobre quines metàfores i comparacions utilitzen al seu dia a dia perquè s’adonin que per molt que sigui una figura retòrica, està molt present al nostre dia a dia.

Materials per a la sessió 5

Fitxa de treball

Els homes - Dolors Miquel

Els homes que tenen por són **com los gossos porucs**: et mosseguen amb agror sense fer ni dos lladrucs.

Molt presumir **com un gallet** d’anar sobrat de **gallines**, i acabat dins el llitet no sap moure les **petxines**.

Com un llir clos que s’obre – Blanca Llum Vidal

Com un llir clos i que s’obre els teus dits a dins em són salvatge obrir-se de **la flor** més atrevida, més de tres claus. (A l’Empordà, la flor dels tres claus és la passionera).

1. Els termes marcats amb ■ són metàfores, mentre que els que són de color ■ són comparacions. Quina diries que és la diferència?
2. Pensa dues metàfores i dues comparacions que fas servir al teu dia a dia. Què signifiquen? En quin context les utilitzes?

Metàfores:

Comparacions:

Sessió 6 | Comencem el procés d'enregistrament

Aquesta sessió la dedicarem a treballar tots junts els quatre textos proposats per al vídeo. La idea és acabar d'analitzar els quatre textos, ja que la majoria ja han sortit a l'aula, i assegurar-nos que entenen bé el significat i la intencionalitat per poder-ho plasmar al seu vídeo. En cas que aquesta sessió toqués fer-la a l'aula ordinària, es podria compaginar perfectament amb la programació de l'aula ordinària, ja que a la sessió sis es pretén que els grups de treball comencin el procés d'escriptura de la seva composició.

Durant aquesta sessió els alumnes escoltaran cada text model proposat i després, amb el grup de treball, respondran unes breus preguntes per després comentar-les tots junts. Per tant, el que més es treballarà serà la comprensió i l'expressió oral.

1. Visualització del vídeo de la cançó *Nòmada*, d'Adala.
2. Amb el grup de treball, contesten les següents preguntes:
 - a. De quin tipus d'amor parla?
 - b. Troba una metàfora i explica el seu significat.
3. Lectura del poema *Mare nostra*, de Dolors Miquel.
4. Amb el grup de treball, contesten les següents preguntes:
 - a. A quin text et recorda aquest poema?
 - b. Quin sentiment creus que intenta transmetre l'autora? Per què?
5. Visualització del vídeo de la cançó *Domini màgic*, de Pupil·les.
6. Amb el grup de treball, contesten les següents preguntes:
 - a. Quin tipus de relació mostra aquesta cançó?
 - b. Creus que avui en dia l'amor es pot viure lliurement?

7. Lectura del poema *La nostra rebel·lió*, de Carmelina Sánchez-Cutillas.
8. Amb el grup de treball, contesten les següents preguntes:
 - a. Ara que ja saps que aquest poema és dels anys 90, de quina rebel·lió creus que parla l'autora?
 - b. Creus que la situació de les dones ha canviat molt des dels anys 90 a l'actualitat? Per què?

Sessions 7 | Enregistrament dels vídeos

Aquesta sessió la utilitzarem per enregistrar els vídeos a l'aula. Si aquesta sessió la fem a l'aula d'acollida, els enregistrarem allà mateix perquè és un lloc molt tranquil i, a més, està al costat de la biblioteca, espai que també podrien utilitzar per enregistrar els vídeos. Si, per contra, aquesta sessió ens toca fer-la a l'aula ordinària, els alumnes de l'aula d'acollida podran anar al pati a enregistrar els seus vídeos. La única cosa important que se'ls exigirà és que han de tenir els vídeos llestos per a la sessió 8.

Sessions 8 i 9 | Visualització dels vídeos i coavaluació

Ens reservem aquestes dues últimes sessions per visualitzar els vídeos conjuntament a l'aula i per poder realitzar la coavaluació. Perquè els alumnes es puguin avaluar entre ells, els dividirem en grups i cada grup serà l'encarregat d'avaluar un o dos vídeos, depenent de la quantitat d'alumnes, amb la rúbrica d'avaluació que vam pactar a la primera sessió. La puntuació que es posin contarà el mateix tant per cent que la del professor i les decisions hauran d'estar fonamentades. És per això que remarcarem la importància de la seva funció i procurarem despertar el seu sentit crític.

6.5. Esquema de la seqüència didàctica

En aquest apartat s'adjunta un esquema de tota la seqüència didàctica en què es pot veure el paper que té el professor i l'alumnat i el material que necessitem per fer cada activitat. A més, també s'especifica quines competències treballem a cada activitat i les evidències d'avaluació que recollim per avaluar la seqüència didàctica. L'avaluació del vídeo és important, però també volem destacar la importància del procés, i és per això que durant totes les sessions anirem recollint diferents mostres per avaluar les diferents destreses.

Sessió i fase		Activitat	Rol		Recursos i organització d'aula	Evidències d'avaluació	Competències
			Docent	Alumnat			
S1	C	<p>Introducció de la SD</p> <p>En aquesta primera sessió s'explica als alumnes que el que hauran d'aconseguir fer després de les nou sessions és enregistrar un vídeo recitant o interpretant un dels quatre textos models que els facilitarem.</p> <p>El producte final es farà en grups de tres i el que valorarem serà l'originalitat del vídeo, el ritme i la pronúncia.</p>	Presentació de la SD i introducció del projecte final.	Activació coneixements previs.	Pissarra i projector. Grup classe.	-	CA2
S1	C	<p>Pactar la rúbrica d'avaluació</p> <p>En aquesta part de la sessió, el docent reparteix una plantilla de la rúbrica d'avaluació a l'alumnat i entre tots l'omplim amb els criteris que es vagin acordant.</p>	Reparteix la plantilla sense cap criteri i els acorda amb l'ajuda de l'alumnat.	Participació activa, omplen les rúbriques amb el professor.	Pissarra i projector. Grup classe.	-	CA2
			Mostra poemes i cançons model i	Participació activa, aporten idees dels seus	Projector.	-	C2

		A banda d'això, els últims 15' es dediquen a projectar algunes mostres (poemes o cançons) i els demanem sobre els seus gustos i els escoltem.	projecta les idees que els alumnes van aportant.	referents.	Grup classe. Adala "Nòmada": https://www.youtube.com/watch?v=jWwnDs3G7uU		CA2
S2	D	Introducció a les figures retòriques Presentem l'anàfora, la metàfora i la comparació a partir dels textos mostra.	Llegeix el poema, resol dubtes i monitoritza la realització de la fitxa.	Participació activa, realització dels exercicis proposats pel professor col·lectivament.	Pissarra i projector. Grup classe. Poema <i>Kom</i> , de la Dolors Miquel. Poema <i>La nostra rebel·lió</i> , de la Carmelina Sánchez-Cutillas Mambes, 'La nostra rebel·lió' https://www.youtube.com/watch?v=l4kl001X0Cg	Exercici de relació de figures retòriques.	C2 C9 C10 C11 CA2
S3	D	Comparació Dolors Miquel i Bad Bunny Comparem el missatge que vol	Llegeix els poemes i resol els dubtes de vocabulari. Incita la	Participació activa. Comparen oralment el missatge dels dos textos	Pissarra i projector.	-	C2 C10

		transmetre la cançó <i>Yo perreo sola</i> del Bad Bunny amb el poema <i>Mare nostra</i> de la Dolors Miquel.	participació oral de l'alumnat a l'hora de fer la comparació dels dos missatges.	model.	Grup classe, parelles. Bad Bunny, 'Yo Perreo Sola' https://www.youtube.com/watch?v=br9Bz-x0LeQ Dolors Miquel, 'Mare Nostra' https://www.youtube.com/watch?v=orm6ltMWsM8		C11 CA2
S3	D	Treballem els sentiments Fem dues activitats per parlar sobre els sentiments i les emocions perquè puguin plasmar-ho al seu vídeo.	Monitoritza l'activitat però sempre interpellant l'alumnat i activant la seva expressió oral.	Participació activa. Pluja d'idees sobre els sentiments i treballen amb el grup classe.	Pissarra. Dau amb sentiments.	Expressió oral d'una història amb un sentiment.	C8 C9
S4	D	Presentació de l'al·literació i treball de la essa sorda i de la essa sonora En aquesta sessió s'introdueix la figura retòrica de l'al·literació mitjançant un poema de la Blanca Llum Vidal. A partir d'aquesta mostra, es treballa la diferència fonètica entre la essa sorda i la essa sonora.	Llegeix el poema i explica l'al·literació. Promou el treball autònom dels alumnes i vigila que vagin fent la fitxa. Resol dubtes a la posada en comú.	Participació activa. Resolen les preguntes de la fitxa a partir de la informació que tenen al petit esquema que els proporcionem. Treballen amb el seu grup de treball.	Pissarra i projector. Grup classe, parelles. Poema <i>Poesia</i> , de la Blanca Llum Vidal. Fitxa de treball de la sessió 4.	Pràctica oral de la essa sorda i la essa sonora.	C2 C9 C10 C11 CA2

S5	D	<p>La metàfora i la comparació En aquesta sessió treballem la metàfora i la comparació d'una manera més exhaustiva que a la sessió 2. Ho farem a través de dos poemes escrits i un recitat.</p>	<p>Llegeix els poemes i acompanya l'alumnat a l'hora d'interpretar-los.</p> <p>Ajuda que l'alumnat dedueixi la diferència entre metàfora i comparació més enllà de la definició.</p> <p>Quan treballen la fitxa, moviment dinàmic a l'aula entre els grups de treball i atenció individualitzada per a qui ho necessiti.</p>	<p>Participació activa i realització de la fitxa per grups.</p>	<p>Pissarra i projector.</p> <p>Grup classe, parelles.</p> <p>Poema <i>Los hòmens</i>, de Dolors Miquel.</p> <p>Poema <i>Com un llir clos que s'obre</i>, de Blanca Llum Vidal.</p> <p>Poema <i>Pistes</i>, de Mireia Calafell, https://www.youtube.com/watch?v=Dz8Hs1V8BS4</p>	-	<p>C2</p> <p>C10</p> <p>C11</p> <p>CA2</p>
S6	S	<p>Comencem el procés d'enregistrament En aquesta sessió treballem els quatre textos proposats per al vídeo. Els escolten i responen unes preguntes breus per comprovar que els han entès.</p>	<p>Promou que els alumnes reflexionin individualment sobre el significat de cada text.</p>	<p>Treballen activament amb els seus grups de treball i participen a la posada en comú després de respondre les preguntes sobre cada text.</p>	<p>Pissarra i projector.</p> <p>Grups de treball, grup classe.</p> <p>Adala, <i>Nòmada</i> https://www.youtube.com/watch?v=Dz8Hs1V8BS4</p>	<p>La proposta final del tríptic i el procés d'elaboració.</p>	<p>C4</p> <p>C6</p> <p>C8</p> <p>CA2</p>

					<p>ch?v=jWwnDs3G7uU</p> <p>Poema <i>La nostra rebel·lió</i>, de la Carmelina Sánchez-Cutillas.</p> <p>Dolors Miquel, <i>Mare Nostra</i> https://www.youtube.com/watch?v=orm6ltMWsM8</p> <p>Pupil·les, <i>Domini màgic</i> https://www.youtube.com/watch?v=womAwDKkI6E</p>		
S7	S	<p>Enregistrament dels vídeos En aquesta sessió els alumnes enregistren els vídeos. Si és a l'aula d'acollida, ho podran fer allà mateix o a la biblioteca. Si és a l'aula ordinària, podran anar al pati a enregistrar-los.</p>	Supervisa l'enregistrament i guia l'alumnat.	Enregistren amb el grup de treball el vídeo final.			CA2

<p>S8 S9</p>	<p>S</p>	<p>Visualització dels vídeos i coavaluació Durant aquestes dues sessions, visualitzarem els vídeos i farem la coavaluació.</p>	<p>Participació passiva, intervé només quan els alumnes reclamen la seva ajuda.</p>	<p>Participació activa. S'encarreguen d'avaluar i per grups els vídeos dels seus companys.</p>	<p>Pissarra i projector. Rúbrica d'avaluació acordada a la sessió 1.</p>	<p>La rúbrica d'avaluació emplenada. El vídeo final.</p>	<p>CA2</p>
--------------------------------	-----------------	---	---	--	---	---	------------

7. Reflexions finals

En aquest treball s'ha plantejat una seqüència didàctica per a l'aula d'acollida de l'institut Fort Pius i ens agradaria acabar reflexionant sobre els punts forts i febles de la proposta. D'una banda, considerem indispensable un canvi en el sistema de l'aula d'acollida, ja que la metodologia que s'hi aplica no permet que l'aprenentatge dels alumnes sigui gaire significatiu i això dificulta la seva comunicació i la seva integració. És per això que hem fet una proposta competencial i integradora, amb l'objectiu que es deixi de treballar per dossiers i es comenci a fer per seqüències didàctiques.

Considerem que el fet de treballar per seqüències didàctiques coordinades amb la programació anual del departament de llengua catalana és una manera de facilitar la integració de l'alumnat, ja que podrien seguir el ritme de l'aula ordinària quan hi anessin, i no estar apartats a l'aula sense intervenir. A més, la seqüència didàctica és competencial i, per tant, s'adapta al currículum vigent. Cal comentar, també, que aquesta manera de treballar fa que l'aprenentatge sigui significatiu, ja que hi ha una significació lògica i psicològica i creiem que també hi hauria una disposició favorable per part de l'alumnat. A més a més, s'han intentat proposar activitats engrescadores i orals per augmentar la motivació dels alumnes i, d'aquesta manera, intentar que s'impliquin més.

D'una altra banda, però, veiem que és una proposta complicada i ambiciosa perquè depèn molt de la implicació del professorat de l'institut. No és una feina fàcil, requereix molta coordinació i això molts cops deriva en invertir més hores que si ens limitem a donar dossiers a l'alumnat. Però, quin és el nostre objectiu com a docents? Que els alumnes s'integrin i sentin que estan a un lloc segur o nosaltres estar còmodes i aplicar la llei del mínim esforç? Jo considero que el deure d'un docent és acompanyar l'alumnat de la millor manera i ajudar-lo a integrar-se i a avançar, sigui quin sigui el camí, i si això suposa una feina més complicada, no veig una altra manera de fer-ho.

8. Referències bibliogràfiques

- Alonso, S., Blanco, M., Costa, I., Corberó, A., Faus, M. i Maure, M. (2009). *Aules d'acollida temporal de Barcelona ciutat: Programació d'activitats*. Recuperat de https://www.edubcn.cat/rcs_gene/extra/lic/Programacio_AA_temp_a_barcelona_w.pdf
- Aragonés Jové, N. (2006). *Aula de acogida: una respuesta a la interculturalidad y al multilingüismo*. Recuperat de <https://avances.adide.org/index.php/ase/article/view/206>
- Arnau i Querol, J. (2009). *La integració acadèmica i social dels alumnes nouvinguts a l'aula ordinària: un estudi de casos* (1a ed.). Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. Recuperat de https://www.iec.cat/butlleti/pdf/129_butlleti_Integracio_academica.pdf
- Ballestín González, B. (2017). *Infants i joves d'origen immigrant a Catalunya: Un estat de la qüestió socioeducativa* (1a ed.). Barcelona: Fundació Jaume Bofill. Recuperat de https://www.fbofill.cat/sites/default/files/Estatquestio_Documenttreball_30_BeaBallestin_300317.pdf
- Benito Pérez, R. i González-Motos, S. (2011). *Entre el aula de acogida y el aula ordinaria: implicaciones en la escolarización del alumnado inmigrado*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona. Recuperat de https://ddd.uab.cat/pub/caplli/2011/190689/pobinmesc_a2012p757iSPA.pdf
- Catorze, cultura viva. (2018). *Dones, versos, llibertat*. Recuperat de <https://www.catorze.cat/noticia/2372/dones/versos/llibertat>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (s.d.). *Fonètica: essa sorda i essa sonora*. Recuperat de <http://esadir.cat/gramatica/criteris/essasonsord>
- Cruz, J. (2013). *El professorat especialista en orientació educativa*. Recuperat de http://www.xtec.cat/~jcruz/orientador_educatiu/orientador_educatiu/atencio_diversitat.htm#El_professorat_especialista_en
- Departament d'Educació. (2019). *Alumnes estrangers*. Recuperat de http://ensenyament.gencat.cat/ca/departament/estadistiques/indicadors/sistema_educatiu/escolaritzacio/alumnes-estrangers/#bloc1

Departament d'Educació. *Pronunciem*. Recuperat de <http://www.xtec.cat/~jpi/index.htm>

Equip LIC Vallès Occidental. (2016). *Atenció a l'alumnat nouvingut acollint en aula ordinària: Secundària*. Recuperat de <https://blocs.xtec.cat/licvallesoccidental/files/2016/11/Dossier-Nouvinguts-secund%a1ria.pdf>

Etxeberria, F., Garmendia, J., Murua, H. i Arrieta, E. (2018). Acogida del alumnado inmigrante recién llegado en la escuela inclusiva: El caso de Cataluña, País Vasco y Francia. *Revista de Educación Social (RES)*, (27). Recuperat de <http://www.eduso.net/res/winarcdoc.php?id=1160>

Generalitat de Catalunya i Institut d'Estadística de Catalunya. (2019). *Els usos lingüístics de la població de Catalunya: Resultats de l'enquesta d'usos lingüístics de la població 2018* (1a edició). Barcelona: Departament de Cultura, Direcció General de Política Lingüística. Recuperat de <https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/dadesestudis/altres/arxiu/dossier-eulp-2018.pdf>

Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. (2009). *Pla per a la llengua i la cohesió social: Educació i convivència intercultural*. Recuperat de http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0055/7192e6a8-1bb3-4030-b7f8-562ecd7ff933/annex1_aules_nov_09.pdf

Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. (2015). *De l'escola inclusiva al sistema inclusiu: Una escola per a tothom, un projecte per a cadascú* (1a ed.). Recuperat de <http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/inclusio/escola-inclusiva.pdf>

Gomà i Argilaga, N. i Sánchez i Guerrero, I. *L'alumnat nouvingut i el català: Una perspectiva transversal: L'adquisició de la llengua en l'alumnat de Primària i Secundària*. Recuperat de https://www.plataforma-llengua.cat/media/assets/876/alumnat_nouvingut.pdf

Institut Fort Pius (2019). *Programació general anual*. Recuperat de https://drive.google.com/file/d/1GOpKUm5OR_Gz-F140m9vLITbGFWkbZpu/view

Institut Fort Pius. (2019). *Projecte educatiu de centre (PEC)*. Recuperat de https://drive.google.com/file/d/1ATVHXAtP7DHESYXN3OkS_h2qsxAFGty0/view

Institut Fort Pius. (s.d.). *Projecte lingüístic de centre*. Recuperat de <http://insfortpius.cat/informacio-del-centre/documentacio-del-centre-2/projecte-linguistic-de-centre/>

La Poeteca. (2014). *Mostra de poemes de Poesia amb accent de dona 2014*. Recuperat de <https://lapoeteca.wordpress.com/2014/04/27/mostra-de-poemes-de-poesia-amb-accent-de-dona-2014/>

Mag Poesia. (s.d.). *Blanca Llum Vidal*. Recuperat de <http://magpoesia.mallorcaweb.com/pedrafoquera/vidal.blanca.html>

Mag Poesia. (s.d.). *Dolors Miquel*. Recuperat de <http://magpoesia.mallorcaweb.com/poemes-solts/miqueldolors.html>

Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. *Atenció a la diversitat: Nouvinguts*. Recuperat de <https://sites.google.com/site/atencioaladiversitat/nouvinguts>

Universitat Oberta de Catalunya i Institut Ramon Llull. (2019). *Poesia dibuixada*. Recuperat de <https://lletra.uoc.edu/ca/projectes/poesia-dibuixada>

Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. (s.d.). *Figures retòriques*. Recuperat de <http://www.xtec.cat/~jroca124/figures.htm>

9. Annexos

9.1. Seqüència didàctica per a l'aula ordinària

Sessió 1 | Introducció

4. Explicació de la SD
 - a. Producte final.
 - i. En aquesta sessió s'explica als alumnes que el que hauran d'aconseguir fer després de les nou sessions és una composició lírica i l'hauran d'enregistrar.
 - ii. El producte final es farà en grups de tres però, a banda, hauran de fer una reflexió **per grups** argumentant per què ho han fet d'una determinada manera.
 - iii. El que valorarem serà la composició i el vídeo (la nota serà conjunta) i el petit text argumentatiu (la nota serà individual).
5. Pactar la rúbrica d'avaluació
 - a. Es repartirà una plantilla d'una rúbrica a l'alumnat i entre tots l'anirem omplint amb els criteris que acordem.
 - b. Es pactarà també la rúbrica de coavaluació del vídeo.
6. Referents
 - a. Es pregunta a l'alumnat quins grups de música coneixen que tinguin un missatge feminista i que lluitin per la desigualtat de gènere.
 - b. Es tindran en compte els seus gustos musicals per poder posar-los d'exemple durant les sessions (a banda dels textos escollits pels professors).
 - c. Visualització de la cançó *Nòmada*, d'Adala, que parla de les diferents maneres d'estimar i debat a l'aula.

Materials per a la sessió 1

Rúbrica d'avaluació

Aquesta rúbrica és la que es repartirà als alumnes per poder acordar entre tots quins són els criteris que s'hauran de tenir en compte a l'hora d'avaluar les seves composicions. La raó per la qual s'entrega sense cap criteri d'avaluació és perquè volem fomentar que els alumnes reflexionin i anotin tot allò que ells creuen que es poden exigir i que poden fer de forma correcta. Considerem que si el professorat

preestableix aquests criteris, limita la capacitat creativa de l'alumnat i els fa seguir un camí predeterminat.

	Novell 1	Avançat 2	Expert 3
PUNTUACIÓ TOTAL			

Sessió 2 | Introducció a les figures retòriques

2. Poemes *Kom* de la Dolors Miquel i *La nostra rebel·lió* de Carmelina Sánchez-

Cutillas per treballar l'anàfora

- Contextualització de l'autora.
- Lectura del poema en veu alta amb el suport visual de la fitxa.
- Comentem les particularitats dels poemes (vocabulari, to, intenció, tema).
- Treball de la figura retòrica de l'anàfora a partir dels exemples.
- Per concloure, visualització del vídeo de Mambes, en què versionen el poema *La nostra rebel·lió*, de Carmelina Sánchez-Cutillas.

Materials per a la sessió 2

Fitxa de treball

KOM

Com més m'allunyo de mi,
més sé qui soc.
Com més m'allunyo, més em perdo
més em recupero.
Com més me'n vai fora de mi
més endins em trobo.
Com més m'enterro en l'oblit,
més em recordo i em tinc.
Com més desconec el conegut
més m'abraço l'abisme i el buit.
Com més travesso els límits imaginats,
més espai tinc, més camins soc.
Com més nego l'evidència de l'anàlisi
més em dibuixo, m'aparec.
Com més em travesso els límits
més m'abasto i em sorprenc.
Com més em moro de mi
més em visc i més em neixo.
Com menys em tinc,
més em posseeixo.

La nostra rebel·lió

Torcar la pols sembla monòton
i el drap —amunt i avall— és groc,
com tot el cansament que ens
vessa.

Torcar la pols —diuen algunes—
és esborrar el pas del temps
que cau sobre totes les coses
i s'esmicola a poc a poc.

Torcar la pols cada matí
és el cilici que portem
sobre la carn, i ens dol vivíssim
i molt aspre. I jo per consolar-me,
només per consolar-me, pense
que també podria ésser el ferm
motiu de la nostra rebel·lió.

Carmelina Sánchez-Cutillas

Dolors Miquel

	FIGURA	DEFINICIÓ	EXEMPLE
1			“Torcar la pols cada matí és el <u>cilici</u> que portem sobre la carn.”
2			“ <u>Com més</u> m'allunyo de mi, més sé qui soc. <u>Com més</u> m'allunyo, més em perdo més em recupero. <u>Com més</u> me'n vai fora de mi més endins em trobo. <u>Com més</u> m'enterro en l'oblit, més em recordo i em tinc.”

3				“El drap —amunt i avall— és groc, <u>com</u> tot el cansament que ens vessa.”
---	--	--	--	---

Mambes, 'La nostra rebel·lió'

<https://www.youtube.com/watch?v=I4kl0O1X0Cg>

Sessió 3 | Comparació Dolors Miquel i Bad Bunny

5. Visualització del videoclip de la cançó *Yo perreo sola* del Bad Bunny.
6. Visualització del vídeo de la Dolors Miquel recitant el seu poema *Mare nostra*.
7. Contextualització dels dos materials proporcionats.
8. Realització de la fitxa per grups (els grups de treball).
9. Correcció de la fitxa tots junts, si dona temps.

Materials per a la sessió 3

Fitxa de treball

Yo Perreo Sola

Que ningún baboso se le pegue (no)
La disco se prende cuando ella llegue
A los hombres los tiene de hobby
Una malcriada como Nairobi
Y tú la ve' bebiendo de la botella
Los nene' y las nena' quieren con ella
Tiene má' de veinte, me enseñó la cédula
Ey, del amor es una incrédula
Ella está soltera antes que se pusiera de moda (ey)
No cree en amor desde Amorfoda (no)
El DJ la pone y se las sabe todas
Se trepa en la mesa y que se jodan (uh)
En el perreo no se quita (no)
Fuma y se pone bellaquita
Te llama si te necesita
Pero por ahora está solita

Bad Bunny

Mare nostra

*Mare meva, que no ni sé on ets,
de qui només en tinc el nom...*

Mare nostra que esteu en el zel
sigui santificat el vostre cony
l'epidural, la llevadora,

vingui a nosaltres el vostre crit
el vostre amor, la vostra força.
Faci's la vostra voluntat al nostre úter
sobre la terra.
El nostre dia de cada dia doneu-nos avui.
I no permeteu que els fills de puta
avortin l'amor, facin la guerra,
ans deslliureu-nos d'ells
pels segles dels segles,
Vagina.
Anem...

Dolors Miquel

Camp semàntic

Anota expressions o paraules que, en el context del poema, facin referència a la figura de la dona:

Yo perreo sola	Mare nostra
- Malcriada	- Cony

Creus que les dues composicions transmeten la mateixa imatge de la dona? Per què?

Creus que l'ús de les diferents paraules i expressions que has anotat influeix en el to general? Per què?

A partir dels exercicis que acabes de fer, què creus que és un camp semàntic? Per a què serveix?

Sessió 4 | Treball de l'al·literació

5. Si a la sessió anterior no ha donat temps, correcció de la fitxa de la sessió 3.

6. Lectura del poema *Poesia*, de Blanca Llum Vidal. Comentem les particularitats dels poemes (vocabulari, to, intenció, tema).
7. Els alumnes han de deduir quina figura retòrica hi apareix (les al·literacions estan marcades en groc per ajudar-los).
8. Un cop tenim l'al·literació identificada, passem a analitzar la diferència fonètica entre la essa sorda i la essa sonora. Per poder fer això, els alumnes podran buscar informació al seu mòbil (se'ls recomanarà aquesta pàgina: <http://esadir.cat/gramatica/criteris/essasonsord>).
9. Treballen en grup la fitxa i, un cop la tenen acabada, la comentem tots junts.
10. Pràctica oral conjunta de la essa sorda i la essa sonora.

Materials per a la sessió 4

Fitxa de treball

POESIA - Blanca Llum Vidal

Ets matussera, sapastra, destraler!
Cosa fina, rebonica, ballarina!
M'agrades així, elegant,
bruta de fang.

	FIGURA	DEFINICIÓ	EXEMPLE
4			"Ets matussera, sapastra, destraler! Cosa fina, rebonica, ballarina!"

3. Fixa't bé en l'entonació, les pauses i la pronunciació de les 's'. De què creus que depèn?
4. Com creus que es pronuncien les següents frases? Posa una X si creus que és sorda, i una O si creus que és sonora.
 - i. "sigui santificat el vostre cony"
 - j. "El nostre dia de cada dia doneu-nos avui"
 - k. "salvatge obrir-se de la flor"
 - l. "Sempre s'estima igual però diferent, em deies"
 - m. "Com un llir clos i que s'obre"
 - n. "més atrevida, més de tres claus."
 - o. "com tot el cansament que ens vessa."
 - p. "és esborrar el pas del temps."

Sessió 5 | La metàfora i la comparació

6. Recuperem i repassem les definicions d'anàfora i comparació que vam fer tots junts a la sessió 2.
7. Analitzem i comentem els poemes *Los hòmens*, de Dolors Miquel, i *Com un llir clos que s'obre*, de Blanca Llum Vidal. Tenen marcat en blau les metàfores i en groc les comparacions perquè puguin identificar-les més fàcilment.
8. Per grups, completen la fitxa de treball i després la comentem tots junts.
9. Visualització del poema *Pistes*, de Mireia Calafell, a través de *Poesia dibuixada* (<https://www.youtube.com/watch?v=Dz8Hs1V8BS4>).
10. Pluja d'idees sobre quines metàfores i comparacions podrien utilitzar a les seves composicions.

Materials per a la sessió 5

Fitxa de treball

Los hòmens - Dolors Miquel

Los hòmens que tenen por
són **com los gossos porucs**:
et mosseguen amb agror
sense fer ni dos lladrucs.

Molt prisumir **lo gallet**
d'anar sobrat de **gallines**,
i encabat dins lo llitet
no sap moure les **pitxines**.

Com un llir clos que s'obre – Blanca Llum Vidal

Com un llir clos i que s'obre
els teus dits a dins em són
salvatge obrir-se de **la flor**
més atrevida, més de tres claus.
(A l'Empordà, la flor dels tres claus
és la passionera).

3. Els termes marcats amb ■ són metàfores, mentre que els que són de color ■ són comparacions. Quina diries que és la diferència?
4. Digues a què creus que es refereixen les autores quan fan servir les següents metàfores:
 - Lo gallet →
 - Gallines →
 - Pitxines →
 - La flor →
5. Pensa dues metàfores i dues comparacions que podries fer servir a la teva composició lírica:

Metàfores:

Comparacions:

Sessió 6 | Comencem el procés d'escriptura

1. Preparació de la composició lírica a partir d'un tríptic.
2. Per grups, fan una pluja d'idees per al seu producte final.
3. Un cop tenen les idees principals que volen tractar, les organitzen esquemàticament.
4. Fan una proposta de composició final i el professorat ho revisa conjuntament amb el grup de treball.

Materials per a la sessió 6

Tríptic

Pluja d'idees	Esquema de les idees	Proposta

Tríptic d'exemple per a l'alumnat

Pluja d'idees	Esquema de les idees	Proposta
<ul style="list-style-type: none">- Amor lliure- Diferents maneres d'estimar- Trencar amb el model tradicional- Metàfora: la muntanya com a diferents tipus de relació- Idea de valentia- To: reivindicatiu- Missatge de fons: llibertat amorosa- Organització en estrofes de 4 versos	<p><u>Primera estrofa</u>: introducció de la idea sobre un model d'un amor diferent.</p> <p><u>Segona estrofa</u>: idea de l'amor lliure fora de la gàbia.</p> <p><u>Tercera estrofa</u>: introduir la metàfora de la muntanya i acceptar el model d'amor proposat a la primera estrofa.</p> <p><u>Quarta estrofa</u>: incloure una comparació.</p>	<p>Dius que m'estimes a mi, I que estimes moltes altres T'entenc i em fa feliç, Que desitgis més persones.</p> <p>Mil maneres d'estimar, Totes seran sempre bones Quan l'amor no està engabiat, Quan no ets pres ni l'empresones.</p> <p>Jo vull estar el teu costat, Descobrir noves muntanyes Més enllà del nostre prat, I construir molts més refugis.</p> <p>Trepitjant fort el camí, Com la sang que el cos recorre Com el vent sense destí, Compartint sense cap fi.</p>

Sessions 7, 8 i 9 | Visualització dels vídeos, coavaluació i argumentació

Amb el Josep Maria vam acordar que reservàrem les tres últimes sessions per a visualitzar els vídeos conjuntament a l'aula i per poder realitzar la coavaluació. A més, durant aquestes sessions l'alumnat tindrà un temps reservat per poder escriure la reflexió argumentativa i, d'aquesta manera, no ho hauran de fer a casa. Vam decidir que d'aquestes tres sessions, utilitzaríem la primera mitja hora per veure vídeos i avaluar-los, i la segona mitja hora per escriure la reflexió argumentativa. Vam acordar fer-ho així perquè com que tenim tres sessions per setmana, així quedava un cap de setmana entre la sessió sis i la set perquè els alumnes poguessin enregistrar la composició lírica amb temps.

Perquè els alumnes es puguin avaluar entre ells, els dividirem en grups de cinc, i cada grup serà l'encarregat d'avaluar dos vídeos amb la rúbrica d'avaluació que vam pactar a la primera sessió. La puntuació que es posin contarà el mateix tant per cent que la del professor i les decisions hauran d'estar fonamentades. És per això que remarcarem la importància de la seva funció i procurarem despertar el seu sentit crític.

9.2. Esquema de la SD per a l'aula ordinària

Sessió i fase		Activitat	Rol		Recursos i organització d'aula	Evidències d'avaluació	Competències
			Docent	Alumnat			
S1	C	<p>Introducció de la SD</p> <p>En aquesta primera sessió s'explica als alumnes que el que hauran d'aconseguir fer després de les nou sessions és una composició lírica i l'hauran d'enregistrar.</p> <p>El producte final es farà en grups de tres però, a banda, hauran de fer una reflexió per grups argumentant per què ho han fet d'una determinada manera. El que valorarem serà el vídeo i el petit text argumentatiu.</p>	Presentació de la SD i introducció del projecte final.	Activació coneixements previs.	Pissarra i projector. Grup classe.	-	CA2
S1	C	<p>Pactar la rúbrica d'avaluació</p> <p>En aquesta part de la sessió, el docent reparteix una plantilla de les dues rúbriques d'avaluació (la del vídeo de la composició lírica) a l'alumnat i entre tots l'omplim amb els criteris que es vagin acordant.</p>	Reparteix la plantilla prèviament redactada a tots els alumnes i els proposa uns criteris d'avaluació, però sempre amb flexibilitat.	Participació activa, omplen les rúbriques amb el professor.	Pissarra i projector. Grup classe.	-	CA2
		<p>A banda d'això, els últims 15' es dediquen a projectar algunes mostres (poemes o cançons) i els demanem sobre els seus gustos i els escoltem.</p>	Mostra poemes i cançons model i projecta les idees que els alumnes van aportant.	Participació activa, aporten idees dels seus referents.	Projector. Grup classe. Adala	-	C2 CA2

					“Nòmada”: https://www.youtube.com/watch?v=iWwnDs3G7uU		
S2	D	Figures retòriques Presentem l'anàfora i la comparació a partir dels textos mostra.	Llegeix el poema, resol dubtes i monitoritza la realització de la fitxa.	Participació activa, realització dels exercicis proposats pel professor col·lectivament.	Pissarra i projector. Grup classe. Poema <i>Kom</i> , de la Dolors Miquel. Poema <i>La nostra rebel·lió</i> , de la Carmelina Sánchez-Cutillas Mambes, ‘La nostra rebel·lió’ https://www.youtube.com/watch?v=l4kl0O1X0Cg	Exercici de relació de figures retòriques.	C2 C10 C11 CA2
S3	D	Comparació Dolors Miquel i Bad Bunny Comparem el missatge que vol transmetre la cançó <i>Yo perreo sola</i> del Bad Bunny amb el poema <i>Mare nostra</i> de la Dolors Miquel.	Llegeix els poemes i monitoritza que la realització de la fitxa es dugui a terme correctament.	Participació activa. Realitzen la fitxa per grups per després posar-la en comú amb la resta de companys.	Pissarra i projector. Grup classe, parelles.	Exercici de reflexió sobre els camps semàntics per grups.	C2 C10 C11

			<p>Quan treballen la fitxa, moviment dinàmic a l'aula entre els grups de treball i atenció individualitzada per a qui ho necessiti.</p>		<p>Bad Bunny, 'Yo Perreo Sola' https://www.youtube.com/watch?v=br9Bz-x0LeQ</p> <p>Dolors Miquel, 'Mare Nostra' https://www.youtube.com/watch?v=orm6ltMWsM8</p> <p>Fitxa de treball de la sessió 3.</p>		CA2
S4	D	<p>Presentació i treball de l'al·literació En aquesta sessió s'introdueix la figura retòrica de l'al·literació mitjançant un poema de la Blanca Llum Vidal.</p> <p>A partir d'aquesta mostra, també es treballarà la diferència fonètica entre la essa sorda i la essa sonora.</p>	<p>Llegeix el poema i fomenta la deducció de l'al·literació.</p> <p>Promou el treball autònom dels alumnes i vigila que vagin fent la fitxa.</p> <p>Resol dubtes a la posada en comú.</p>	<p>Participació activa i cerca d'informació sobre les essos de forma autònoma.</p> <p>Realitzen la fitxa per grups per després posar-la en comú amb la resta de companys</p>	<p>Pissarra i projector.</p> <p>Grup classe, parelles.</p> <p>Poema <i>Poesia</i>, de la Blanca Llum Vidal.</p> <p>Fitxa de treball de la sessió 4.</p>	<p>Pràctica oral de la essa sorda i la essa sonora.</p>	<p>C2</p> <p>C10</p> <p>C11</p> <p>CA2</p>
S5	D	<p>La metàfora i la comparació En aquesta sessió treballarem la metàfora i la comparació d'una manera més exhaustiva que a la sessió 2. Ho farem a través de dos poemes escrits i</p>	<p>Llegeix els poemes i acompanya l'alumnat a l'hora d'interpretar-los.</p> <p>Ajuda que l'alumnat</p>	<p>Participació activa i realització de la fitxa per grups.</p>	<p>Pissarra i projector.</p> <p>Grup classe, parelles.</p>	-	<p>C2</p> <p>C10</p> <p>C11</p>

		un recitat.	dedueixi la diferència entre metàfora i comparació més enllà de la definició. Quan treballen la fitxa, moviment dinàmic a l'aula entre els grups de treball i atenció individualitzada per a qui ho necessiti.		Poema <i>Los hòmens</i> , de Dolors Miquel. Poema <i>Com un llir clos que s'obre</i> , de Blanca Llum Vidal. Poema <i>Pistes</i> , de Mireia Calafell, https://www.youtube.com/watch?v=Dz8Hs1V8BS4		CA2
S6	S	Comencem el procés d'escriptura En aquesta sessió els alumnes escriuran una proposta de composició a partir d'un tríptic. El procés de creació tindrà tres parts: una pluja d'idees, un esquema d'aquestes idees i una proposta de composició lírica.	Guia i acompanya a tots els grups durant el seu procés de creació. Resol tots els dubtes que puguin sorgir durant cada fase del tríptic.	Treballen amb els seus grups de tres i ho fan activament.	Pissarra i projector. Grups de tres. Tríptic.	La proposta final del tríptic i el procés d'elaboració.	C4 C6 C8 CA2

<p>S7 S8 S9</p>	<p>S</p>	<p>Visualització dels vídeos, coavaluació i argumentació Durant aquestes tres sessions, visualitzarem els vídeos i farem la coavaluació. Paral·lelament, cada grup escriurà la seva reflexió argumentativa per justificar les seves decisions a la composició lírica.</p>	<p>Participació passiva, intervé només quan els alumnes reclamen la seva ajuda.</p>	<p>Participació activa. S'encarreguen d'avaluar i per grups escriuen el text argumentatiu.</p>	<p>Pissarra i projector. Rúbrica d'avaluació acordada a la sessió 1.</p>	<p>La rúbrica d'avaluació emplenada. El vídeo final. La composició lírica per escrit.</p>	<p>CA2</p>
--	-----------------	--	---	--	---	---	------------